

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК НАВИЧОК СТУДЕНТІВ 21-ГО СТОЛІТТЯ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Інтеграція інструментів штучного інтелекту (ШІ) в освітній ландшафт створила революцію в навчанні й зокрема у вивченні іноземних мов (ІМ). Особливий потенціал використання ШІ розширює спектр можливостей індивідуалізованого навчання; надає широкий спектр для представлення, засвоєння та автоматизації лексичних та граматичних компетентностей; поліпшує автоматизацію оцінювання проміжних результатів; пропонує миттєвий зворотний зв'язок. Усі ці фактори свідчать про високий потенціал штучного інтелекту у навчанні та вивченні ІМ, а отже, роблять вміння коректного використання ШІ критично важливою навичкою для викладачів і студентів 21-го століття [1, с. 1; 4].

Однією із сильних переваг вивчення ІМ із залученням ШІ є швидкісний підбір та генерація контенту на задану тему як лексичного так і граматичного матеріалу, які оптимізують автоматизацію вивчення. Це можуть бути двомовні флеш-картки із тематичною лексикою або з граматичними конструкціями; ілюстровані тестові завдання та вправи; вікторини й дидактичні ігри на вивчення або закріплення ігрового матеріалу та багато іншого. Вміння викладачів та студентів залучати такий контент значно прискорюють опрацювання мовного матеріалу.

Другою навичкою роботи із ШІ є вміння адаптувати згенерований мовний контент під свої особисті потреби. Налаштувати та звузити персоналізоване навчання ІМ під індивідуальні запити з урахуванням труднощів у вивченні та закріплення нового матеріалу. Таким чином, важливим є вміння використовувати алгоритми штучного інтелекту для оптимального оцінювання кваліфікації студентів та, відповідно, адаптування процесу навчання під індивідуальні потреби. Інструменти ШІ допомагають швидко виявити сильні та слабкі сторони та забезпечити цілеспрямовану практику. Наприклад, додатки на основі штучного інтелекту аналізують шаблони помилок, щоб запропонувати персоналізовані вправи, сприяючи засвоєнню складних концепцій. Крім того,

штучний інтелект забезпечує асинхронне навчання, дозволяючи учням розвиватися у своєму власному темпі.

Також, для ефективного використання платформ генеративного ШІ у вивченні ІМ студентам і викладачам варто розвивати навичку чіткого і змістовного формулювання завдання (prompt). Колишній досвід пошуку у бібліотечних каталогах переростає у 21-му столітті у вміння правильно ставити запитання, надавати приклади або уточнювати мету (наприклад, «створи діалог на тему замовлення в ресторані»). Не менш важливою є навичка доповнювати чи коригувати запити для отримання більш точного результату.

Наступною навичкою можна вважати розвиток критичного мислення, яке оцінює точність згенерованих результатів. Важливо не покладатися сліпо на продукт ШІ, а вміти визначати, наскільки підібрані відповіді є правильними, релевантними та граматично точними [3]. Саме тут стануть у нагоді базові знання заданого матеріалу, які уможливають розпізнавання хибної інформації, згенерованої ШІ, помилки або неточності.

Не менш критичним у роботі із генеративним ШІ є наявність мовної грамотності, розуміння структури мови. Отже, для створення якісних завдань чи отримання корисної інформації потрібен базовий рівень знань про граматику, лексику та стилістику. Вміння розрізняти формальну й неформальну мову, розпізнавати діалекти чи регіональні особливості.

Креативність, вміння комбінувати класичні дидактичні методи навчання із мультимодальними ігровими, комунікативними – є рисою сучасного десятиліття. А отже, і спроможність використання ШІ для створення навчальних матеріалів. Наприклад, генерування інтерактивних завдань, створення історій, діалогів чи текстів для читання [5]. Вміння використовувати платформи для ігор, тестів, рольових ігор чи симуляцій.

Технічна грамотність є необхідним вмінням сучасної освіти. Важливо розуміти роботу інтерфейсу платформ ШІ, вміти редагувати текст, працювати з зображеннями чи голосовими запитамі [2] або інтегрувати ШІ контент в інші платформи, такі як PowerPoint, Canva чи Google Docs.

Одним із викликів сьогодення є, безперечно, академічна доброчесність як викладачів, так і студентів. Навичка етичного використання згенерованого ШІ мовного контенту, авторських прав та власних знань.

Отже, оволодіння принципами роботи з генеративним штучним інтелектом дозволяє викладачам і студентам зробити процес вивчення іноземних мов більш персоналізованим, інтерактивним та

ефективним. Так, викладачі можуть створювати адаптивні навчальні матеріали та моделювати реальні ситуації, а студенти – практикувати мову в безпечному середовищі з миттєвим зворотним зв'язком. Важливими навичками сьогодення є розвиток критичного мислення, технічної грамотності й етичного використання ІІІ. Таким чином, інтеграція генеративного ІІІ не лише покращує навчання, але й допомагає опанувати ключові навички ХХІ століття, сприяючи адаптації до сучасного цифрового світу.

Література:

1. Celik I., Gedrimiene E., Siklander S., Muukkonen H. The affordances of artificial intelligence-based tools for supporting 21st-century skills: A systematic review of empirical research in higher education. *Australasian Journal of Educational Technology*, 2024. № 40(3). P. 1–20.
2. Luckin R. Nurturing human intelligence in the age of AI: rethinking education for the future. *Development and Learning in Organizations*. 2024. Vol. ahead-of-print, no. ahead-of-print. DOI: 10.1108/DLO-04-2024-0108
3. Luckin R. *Machine Learning and Human Intelligence: The Future of Education for the 21st Century*. UCL IOE Press, 2018. 160 p.
4. Sharples M., Pérez R. *Story Machines: How Computers Have Become Creative Writers*. London: Routledge, 2022. 194 p.
5. Sharples M. *Practical Pedagogy. 40 New Ways to Teach and Learn*. London: Routledge, 2019. 266 p.